

Методологія кримінологічних досліджень

Метою викладання спецкурсу «Методологія кримінологічних досліджень» є формування у майбутніх фахівців системи базових знань щодо методології кримінологічних досліджень, як синтезованого наукового знання, методологічних підходів у пізнанні злочинності, ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування для забезпечення їхньої професійної підготовки у якості науковців.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія кримінологічних досліджень» є:

- формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес щодо методологічних підходів у пізнання злочинності як соціального явища;
- вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду проведення наукових досліджень в цій галузі;
- знань щодо «Інституційної архітектоніки» кримінологічних досліджень;
- знань щодо методики конкретного кримінологічного дослідження;
- знань щодо методологічного інструментарію наукового розв'язання проблем кримінології;
- набуття дослідницьких навичок, усвідомлення цілей наукового дослідження, формування навичок щодо особливостей методики дослідження окремих видів злочинів та окремих категорій особи злочинця;
- знань про шляхи підвищення якості наукових досліджень у кримінології та розробки ефективних заходів кримінологічної безпеки.

Методи та форми навчання: під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналізу, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, використання комп'ютерних технологій.

У процесі викладання курсу використовуються такі форми організації занять: лекції, семінари, просемінари, спецсемінари, колоквиуми, самостійна робота, індивідуальні заняття, навчальні конференції, консультації, навчальна гра.

Форми навчання: денна та заочна.

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Методологія як інтегральне поняття та сучасні методологічні проблеми науки.

Тема 2. Методологічні підходи у пізнанні злочинності як соціального явища.

Тема 3. «Інституційна архітектоніка» кримінологічних досліджень.

Тема 4. Загальні вимоги кримінологічного прогнозування як основа організації наукового дослідження.

Тема 5. Методика кримінологічного планування як основа підготовки написання наукових статей, монографій, наукових доповідей та повідомлень.

Тема 6. Гносеологічні, онтологічні, правові, економічні, етичні, праксеологічні, соціально-психологічні, вимоги до кримінологічних досліджень.

Тема 7. Методика досліджень окремих видів злочинів та окремих категорій особи

злочинця: кримінологічне планування.

Тема 8. Реалізація здобутків кримінологічних досліджень та шляхи підвищення ефективності кримінологічної політики в Україні.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається відповідною кафедрою.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю або комп'ютерного тестування на семінарських заняттях та лекціях, виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти або на окремих його завершальних етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС. Підсумковий контроль включає, зокрема, семестровий контроль. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.